

Aula
Research

Fingrid – Päätjäselvitys sähköverkoista 2026 Tiivistelmä

Taustaa selvityksestä

- Aula Research Oy toteutti Fingridin toimeksiannosta selvityksen sähköverkkojen liityntöjen priorisoinnista selvityksen poliittiselle päättäjille
- Selvityksen kohderyhmänä olivat:
 - Kansanedustajat
 - Puolueiden keskeiset taustavaikuttajat:
 - Teeman kannalta olennaiset erityisavustajat ja valtiosihteerit
 - Olennaiset henkilöt puolue toimistoista ja ryhmäkanslioista
 - Puolueiden linjauksista päättävät henkilöt: puolueiden valtuustojen puheenjohtajisto ja relevanttien työryhmien puheenjohtajisto ja sekä puoluehallitukset
- Selvityksellä pyrittiin vastaamaan esimerkiksi seuraaviin kysymyksiin
 - Miten rajallista sähköverkon kapasiteettia tulisi priorisoida
 - Millaisia periaatteita ja kriteerejä päätöksenteossa tulisi käyttää verkkoon pääsyn osalta
 - Miten päättäjät näkevät eri toimialojen tarpeet ja roolin sähköverkon käytössä
- Selvitys toteutettiin sähköisenä kyselynä, jota täydennettiin myös puhelinhaastatteluin:
 - 72 poliittista päättäjää ja taustavaikuttajaa vastasi kyselyyn, vastausprosentiksi muodostui 20
 - Tulokset on painotettu kaikki vastaajat -tasolla puolueittain vuoden 2023 eduskuntavaalien paikkajaon mukaisesti
 - Kyselyn otos kerättiin 23.4.-27.5.2026

Selvityksen keskeiset havainnot

- Poliittiset päättäjät ja taustavaikuttajat pitävät tärkeänä, että Suomi on houkutteleva investointikohde sähköintensiivisille teollisuusinvestoinneille.
- Nykyiseen ”nopein ensin” halutaan muutosta, mutta ratkaisun suhteen on hajontaa puolueiden välillä. Eniten kannatusta saanut ratkaisu on strateginen priorisointi, jossa painotetaan hankkeiden kansantaloudellista merkitystä ja huoltovarmuutta.
- Kyselyyn vastanneiden poliittisten päättäjien mukaan priorisoinnin pitäisi olla poliittinen päätös. Vastausten mukaan priorisoinnista tulisi päättää poliittisesti tapauskohtaisesti tai lainsäädännöllisin keinoin.
- Noin puolet vastaajista kannatti hankkeiden priorisoinnin sijaan sitä, että sähköverkkoon investoitaisiin huomattavasti enemmän, vaikka se tarkoittaisi kuluttajien kustannusten ja ympäristövaikutusten kasvamista.

Vastaajat pitävät tärkeänä, että Suomi on houkutteleva investointikohte sähköintensiivisille teollisuusinvestoinneille

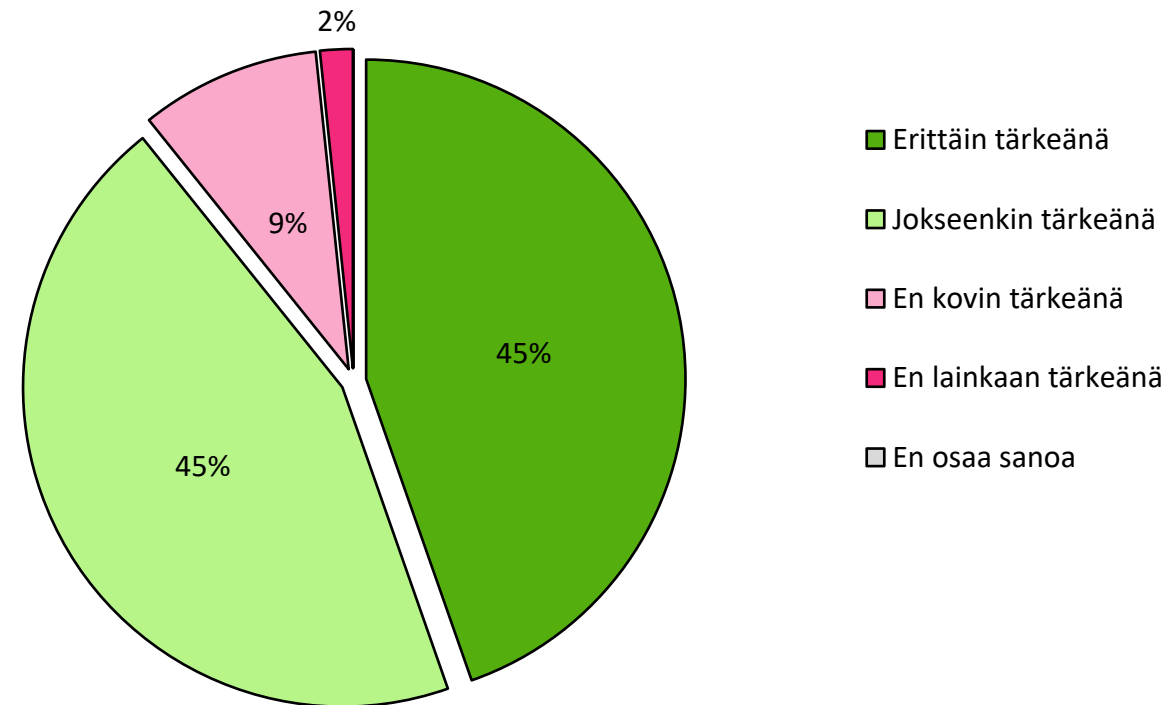
Alkujohdanto:

Suomen sähkönkulutus ja -tuotanto voivat kehittyä hyvin eri tavoin riippuen siitä, kuinka kilpailukykyisenä Suomi näyttäytyy sähköintensiivisten hankkeiden kuten teollisuuden, datakeskusten ja vedyn tuotannon investointikohteena.

Sähköverkon liityntäpyyntöjä on jo nyt moninkertaisesti Suomen nykyiseen sähkön kulutukseen nähden. Sähköntuotannon ja -kulutuksen kasvu tulevaisuudessa lisää edelleen painetta verkon kapasiteetin kehittämiseksi ja tarvetta investointien priorisoinnille.

Kuinka tärkeänä pidät, että Suomi on houkutteleva maa sähköintensiivisille teollisuusinvestoinneille?

Kaikki vastaajat (n=72)

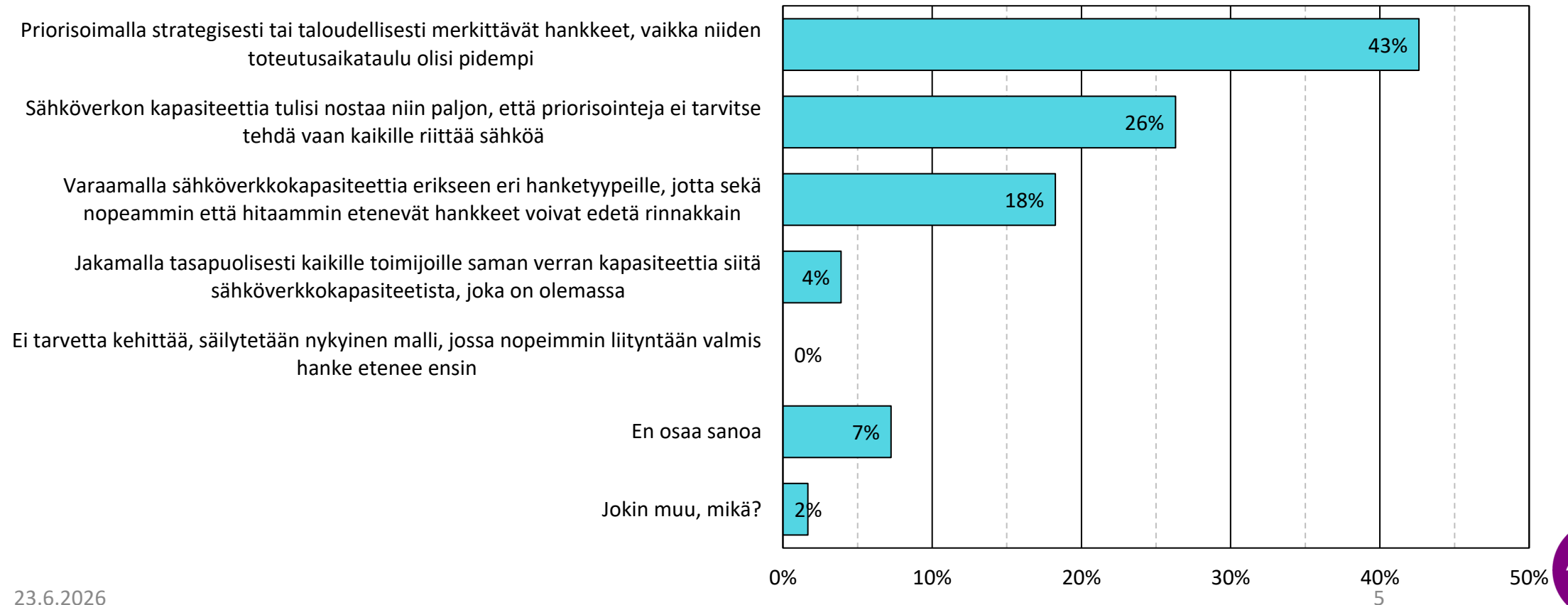

Sähköverkon liityntäprosessia halutaan kehittää

Johdanto: Suurten teollisten investointien rakentaminen voi kestää 8–10 vuotta, kun taas esimerkiksi akut tai sähkökattilat voivat valmistua muutamassa kuukaudessa tai vuodessa.

Nykyisessä sähköverkon liityntäprosessissa liittymät jaetaan vain sen perusteella, miten hankkeiden luvitus ja rakentaminen etenevät. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, että nopeasti toteutettavat hankkeet usein menevät liityntäprosessissa hitaampien, mutta taloudellisesti tai strategisesti vaikuttavampien investointien edelle.

Miten sähköverkon liityntäprosessia tulisi mielestäsi kehittää? Kaikki vastaajat (n=72)

Puolueiden välillä on hajontaa sähköverkon liityntäprosessin ratkaisun suhteen

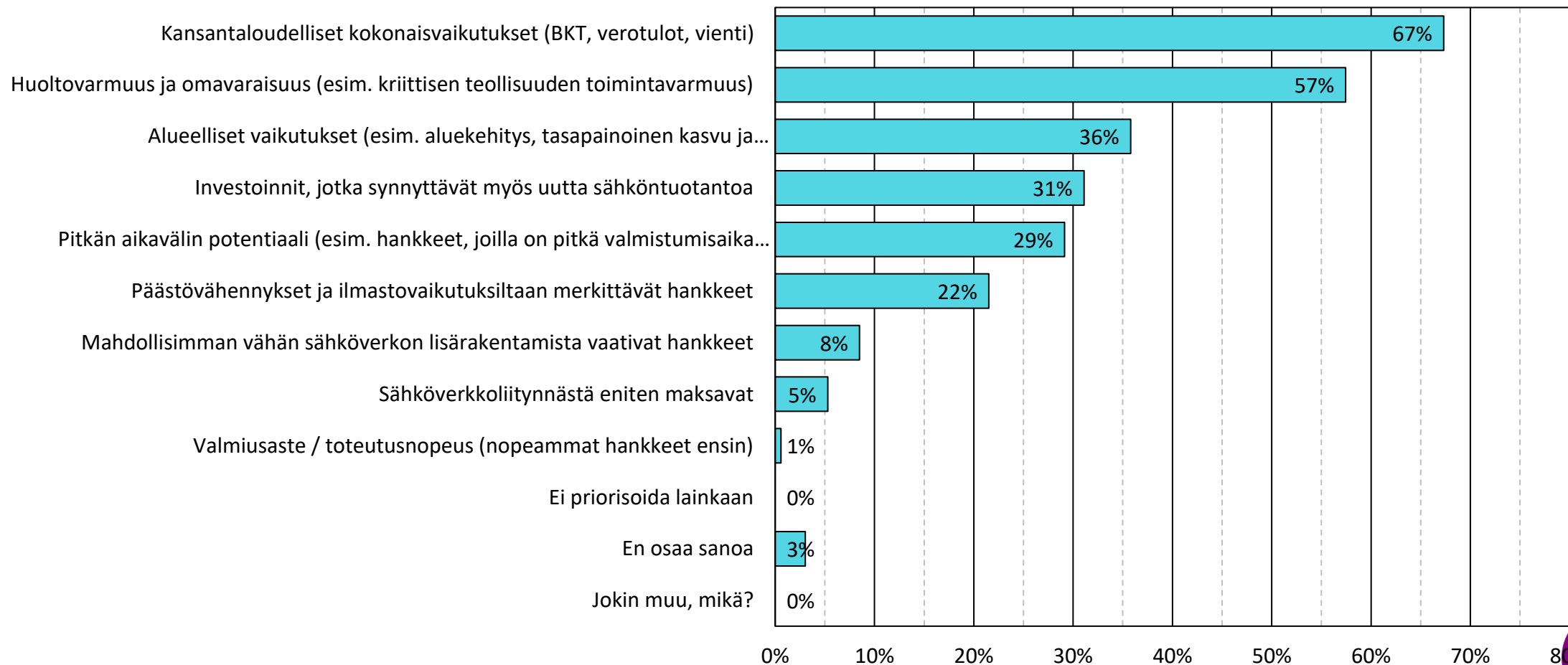
Miten sähköverkon liityntäprosessia tulisi mielestäsi kehittää?	Kaikki vastaajat (n=72)	KOK (n=9)	PS (n=14)	SDP (n=10)	Keskusta (n=20)	VAS (n=5)	Vihreät (n=8)
Priorisoimalla strategisesti tai taloudellisesti merkittävät hankkeet, vaikka niiden toteutusaikataulu olisi pidempi	43 %	33 %	62 %	30 %	35 %	80 %	38 %
Sähköverkon kapasiteettia tulisi nostaa niin paljon, että priorisointeja ei tarvitse tehdä vaan kaikille riittää sähköä	26 %	44 %	15 %	20 %	45 %	0 %	13 %
Varaamalla sähköverkkokapasiteettia erikseen eri hanketyypeille, jotta sekä nopeammin että hitaammin etenevät hankkeet voivat edetä rinnakkain	18 %	11 %	8 %	40 %	5 %	0 %	25 %
Jakamalla tasapuolisesti kaikille toimijoille saman verran kapasiteettia siitä sähköverkkokapasiteetista, joka on olemassa	4 %	11 %	0 %	0 %	10 %	0 %	0 %
Ei tarvetta kehittää, säilytetään nykyinen malli, jossa nopeimmin liityntään valmis hanke etenee ensin	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
En osaa sanoa	7 %	0 %	8 %	10 %	5 %	20 %	25 %

Pienimmät puolueet jätetty pois puoluekohtaisesta raportoinnista pienen vastausmäärän vuoksi

Taloudelliset vaikutukset ja huoltovarmuus ovat priorisoinnin tärkeimmät tekijät

Johdanto: Sähköverkon liityntäkapasiteetti ei aina riitä kaikkien hankkeiden toteuttamiseen samanaikaisesti. Tällaisissa tilanteissa joudutaan tekemään valintoja siitä, mitkä hankkeet tai toimialat etenevät ensin.

Mitä tekijöitä tulisi mielestäsi ensisijaisesti priorisoida, kun päätetään mitkä investoinnit pääsevät ensin sähköverkkoon? Voit valita korkeintaan kolme keskeisintä. Kaikki vastaajat (n=72)

Investointien priorisointi jakaa puolueita

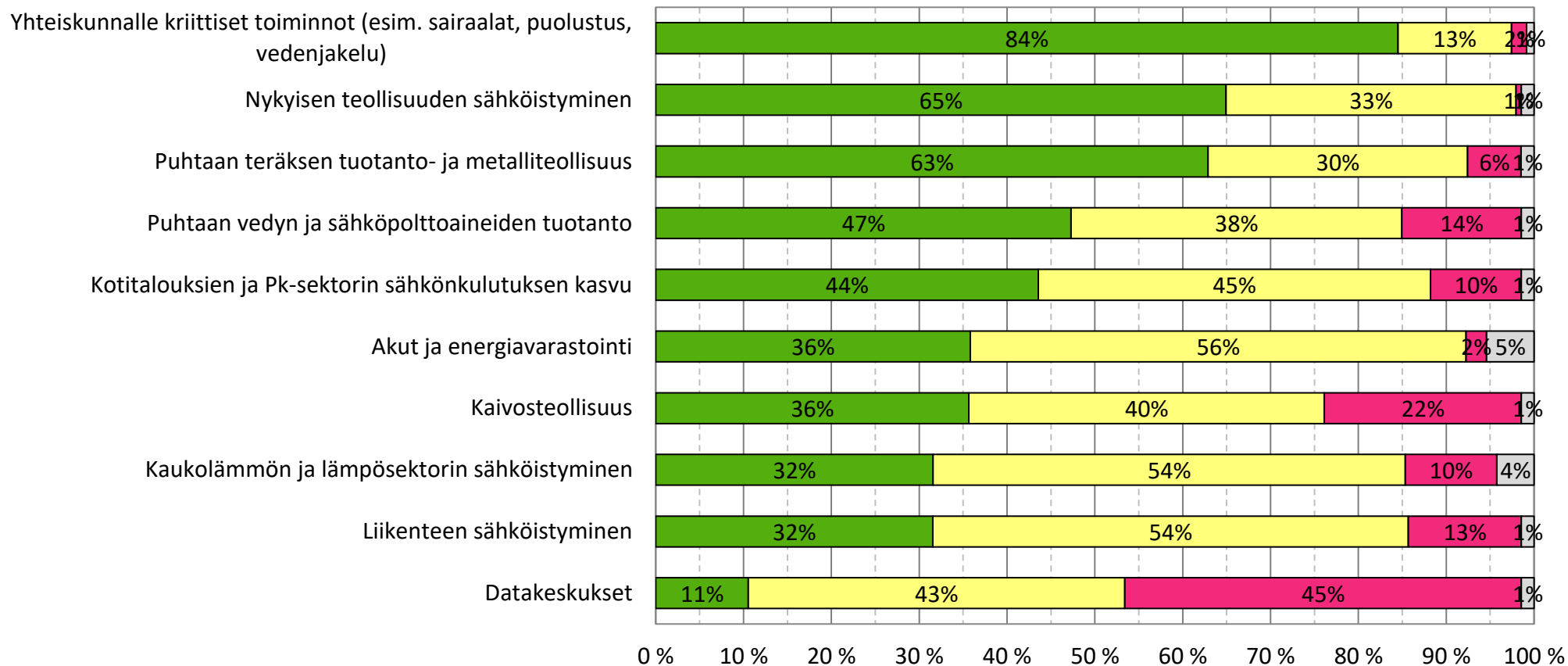
Mitä tekijöitä tulisi mielestäsi ensisijaisesti priorisoida, kun päätetään mitkä investoinnit pääsevät ensin sähköverkkoon? Voit valita korkeintaan kolme keskeisintä.	Kaikki vastaajat (n=72)	KOK (n=9)	PS (n=14)	SDP (n=10)	Keskusta (n=20)	VAS (n=5)	Vihreät (n=8)
Kansantaloudelliset kokonaisvaikutukset (BKT, verotulot, vienti)	67 %	89 %	54 %	60 %	65 %	60 %	75 %
Huoltovarmuus ja omavaraisuus (esim. kriittisen teollisuuden toimintavarmuus)	57 %	44 %	69 %	60 %	60 %	40 %	50 %
Alueelliset vaikutukset (esim. aluekehitys, tasapainoinen kasvu ja työllisyysvaikutukset)	36 %	11 %	38 %	50 %	80 %	40 %	0 %
Investoinnit, jotka synnyttävät myös uutta sähköntuotantoa	31 %	67 %	31 %	10 %	20 %	20 %	13 %
Pitkän aikavälin potentiaali (esim. hankkeet, joilla on pitkä valmistumisaika mutta suurimmat pitkän aikajänteen hyödyt)	29 %	11 %	31 %	50 %	20 %	20 %	25 %
Päästövähennykset ja ilmastovaikutuksiltaan merkittävät hankkeet	22 %	22 %	8 %	10 %	10 %	80 %	75 %
Mahdollisimman vähän sähköverkon lisärakentamista vaativat hankkeet	8 %	11 %	15 %	0 %	0 %	20 %	0 %
Sähköverkkoliitynnestä eniten maksavat	5 %	0 %	8 %	10 %	5 %	0 %	13 %
Valmiusaste / toteutusnopeus (nopeammat hankkeet ensin)	1 %	0 %	0 %	0 %	5 %	0 %	0 %
Ei priorisoida lainkaan	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
En osaa sanoa	3 %	0 %	0 %	10 %	0 %	0 %	13 %

Pienimmät puolueet jätetty pois puoluekohtaisesta raportoinnista pienen vastausmäärän vuoksi

Investointityypeistä tärkeimpinä pidetään yhteiskunnalle kriittisiä toimintoja, sekä perinteisen teollisuuden vihreää siirtymää

Miten seuraavat investointityypit tulisi mielestäsi priorisoida sähköverkon liityntäkapasiteetissa?
Vastaa jakamalla kaikki investointityypit niiden prioriteetin perusteella. Kaikki vastaajat (n=72)

Keskiarvo:

■ Erittäin korkeasti priorisoitava (tulisi toteuttaa ensisijaisesti)

■ Tärkeät, mutta toissijaiset (tulisi toteuttaa, jos kapasiteettia on saatavilla)

■ Matalampi prioriteetti (voi edetä myöhemmin tai kapasiteetin salliessa)

■ En osaa sanoa

Kysymykseen vastattu asteikolla 1–3, jossa 1=matalampi prioriteetti ja 3=erittäin korkeasti priorisoitava

Investointityyppien priorisoinnit sähköverkon liityntäkapasiteetissa

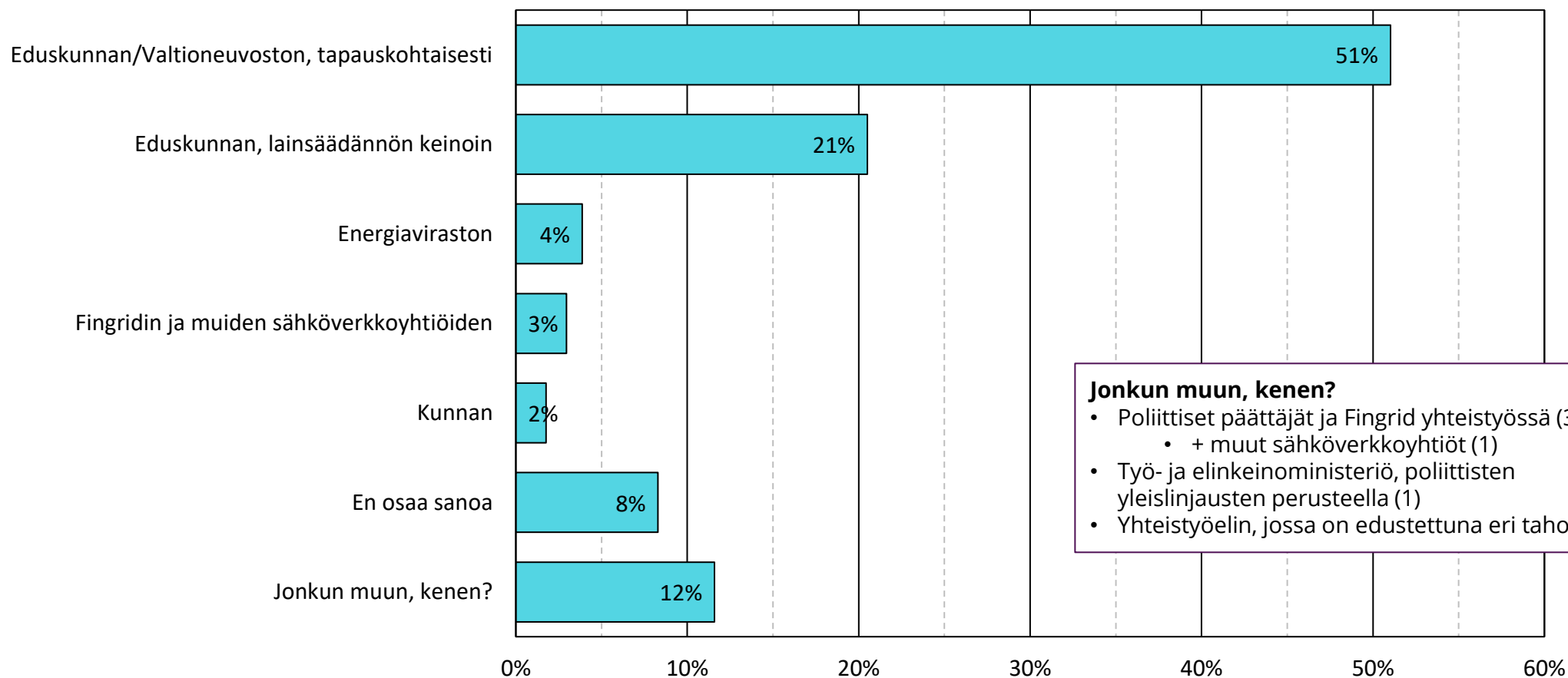
Miten seuraavat investointityypit tulisi mielestäsi priorisoida sähköverkon liityntäkapasiteetissa? Vastaa jakamalla kaikki investointityypit niiden prioriteetin perusteella.	Kaikki vastaajat (n=72)	KOK (n=9)	PS (n=14)	SDP (n=10)	Keskusta (n=20)	VAS (n=5)	Vihreät (n=8)
Yhteiskunnalle kriittiset toiminnot (esim. sairaalat, puolustus, vedenjakelu)	2,8	2,8	2,7	3,0	2,9	2,8	3,0
Nykyisen teollisuuden sähköistyminen	2,7	2,7	2,6	2,7	2,6	2,8	2,7
Puhtaan teräksen tuotanto- ja metalliteollisuus	2,5	2,4	2,5	2,8	2,6	2,8	2,7
Kotitalouksien ja Pk-sektorin sähkönkulutuksen kasvu	2,3	2,0	2,7	2,5	2,5	2,0	1,8
Akut ja energiavarastointi	2,4	2,2	2,4	2,6	2,2	2,4	2,3
Puhtaan vedyn ja sähköpolttoaineiden tuotanto	2,3	2,7	2,0	2,2	2,4	2,4	2,4
Kaukolämmön ja lämpösektorin sähköistyminen	2,3	2,1	2,4	2,0	1,9	2,6	2,4
Liikenteen sähköistyminen	2,2	1,9	1,8	2,7	2,2	2,4	2,6
Kaivosteollisuus	2,1	2,0	2,4	2,4	2,1	1,6	1,1
Datakeskukset	1,6	1,8	1,5	1,9	1,6	1,0	1,4
Keskiarvo:	2,3	2,3	2,3	2,5	2,3	2,3	2,3

Pienimmät puolueet jätetty pois puoluekohtaisesta raportoinnista pienen vastausmäärän vuoksi

Sähköverkkoliityntöjen priorisoinnista tulisi päättää poliittisesti

Kenen tulisi mielestäsi päättää sähköverkkoliityntöjen priorisoinnista?

Kaikki vastaajat (n=72)

Noin puolet vastaajista kannattaa sitä, että sähköverkkoon investoitaisiin huomattavasti enemmän, vaikka kuluttajien kustannukset kasvaisivat

Mitä mieltä olet väittämästä: Sen sijaan, että priorisoidaan eri hankkeita, sähköverkkoon pitäisi investoida huomattavasti enemmän, jotta sähköä olisi kaikille varmasti riittävästi, vaikka se tarkoittaisi kuluttajien kustannusten ja ympäristövaikutusten kasvamista?

Kaikki vastaajat (n=72)

